Істичний Провідник.

Екзекутивний Комітет Соціалістичної Партиї Канади.
Адрес секретаря: D. G. McKenzie, Box 1688, Vancouver, B C

Організаційний Комітет Канад. Соц. Демократиї Адрес секретаря: E A Rigg, 497, Carlaw Ave. Winnipeg, Man

Центральний Заряд Федерациї У. С. Д. в Канаді. Адрес секретаря Федерациї Р. Кремара і фінансового секр. П. Сенюка 443, Kinistino Ave. Edmonton, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Вінніпеґ. Адрес секр. фін. Гр. Шпинда 715 Magnus Ave. Winnipeg, Man.

Відділ Ф. У. С. Д. в Едмонтоні Адрес секр. фін. А. Ґудар, Box 902, Edmonton, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ванкувер. Адрес фін. секр. Г. Богонос Box 482 Vancouver, B C

Відділ Ф. У. С. Д. в Госмер. Адрес секр. А. Костинюк Box 425 Hosmer, B. C.

Відділ Ф. У. С. Д. в Гілкрест. Адрес секр. фін. М. С. Фербей. Hillcrest, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Нанаймо. Адрес секр. фін. М Фербей Box 850, Nanaimo, B. C.

Відділ Ф. У. С. Д. в Лілл Адрес секр. фін. Н. Пантелюк, Box 44. Lille, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ланук адрес: Н. Тересько Lanuke, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ледзбрідж, Адрес секр. Д. Вирозуб Box 882. Lethdridge Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Колман Адрес Box 79. Coleman Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ґімлі Адрес секр. фін. А. Здебик Gimli, Man

Відділ Ф. У. С. Д. в Східнім Селкірк Адрес секр. фін. О. Вирозуб East Selkirk, Man

Відділ Ф. У. С. Д. Блеймор Адрес секр. фін. М. Ілюк Blairmore, Alta

Від. Ф. У. С. Д. в Кенмор Адр. Box.274. Canmore.Alta

ШИРІТЬ НОВУ ГРОМАДУ! ПЕРЕДАВАЙТЕ ЇЇ З РУК ДО РУК ВІДХАТИ ДО ХАТИ! ТОВАРИШІ! ВІД ВАС ЗАЛЕЖИТЬ, ЩОБИ ОНА НА ДРУГИЙ РІК СТАЛА ДНЕВНИКОМ!

Конституциї Федерациї продають ся по 25 центів в Секретаріяті Ф.У.С.Д. EDMONTON ALTA KINISTINO AVE 443.

Нові Сусіди.

Телеграми доносять що з початком цьвітня прибуде в околицю Вегревіл около 250 Французів з Квебеку разом з родинами, котрих канадийский уряд наміря є поселити в вегревільскім окрузі для розбиття і спаралізовання сили руских фармерів. Сею справою займе ся офіцияльно альбертійский провінцияльний уряд.

ОДИНОКА РУСКА ТОРГОВЛЯ МІШАНИХ ТОВАРІВ М. КУЦІНСЬКОГО 532 Kinistino Ave. EDMONTON
ДОБРІ ТОВАРИ СКОРА ОБСЛУГА І НАЙНИЗШІ ЦІНИ. ЯК НЕ ВІРИТЕ ТО ПРИЙДІТЬ І ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ

ЧИТАЙТЕ СОЦИЯЛІСТИЧНІ ЧАСОПИСИ

ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ
орган української социял-демократиї В Галичині
Виходить що тижня.
Передплата 2 дол. на рік
Адреса: Земля і Воля ул. Собіского ч. 3 Lemberg, Austria

РОБОЧИЙ НАРОД
орган укр. соц. демокр. в Канаді і Злучених Державах.
Виходить 3 рази в місяць
Передплата $ 1.50 на рік
Адреса: Robotchyj Narod P.O.Box 3542. St. B. WINNIPEG, MAN.

WESTERN CLARION
Виходить що тижня.
Предплата $ 1 річно.
Адрес: Western Clarion 165 Hastings St Vancouver B. C.

В Росиї величезний університетский страйк. Страйкує поверх 650,000 студентів.

Причиною страйку є постанова російского уряду переповнити університети шпіонами і тайною поліцією, щоби ті доносили, що діє ся межи студентами.

ДРУКАРНЯ „НОВОЇ ГРОМАДИ"
Приймає всякі роботи в обсягу друкарства в українській, польській, англійскій і німецкій мові. Посідаючи три друкарскі машини гонені двома електричними моторами є наша друкарня в можности виконати всякі поручені єї роботи точно, скоро і по умиркованих цінах.
Адрес: NOWA HROMADA 443 KINISTINO AVE. EDMONTON, ALTA PHONE 4613

РЕДАКЦІЯ ЗА ОГОЛОШЕНЯ НЕ ВІДПОВІДАЄ

ПОЗІР! ПОЗІР!
Поручаю ласкавій увазі паної публики свою знаменнту торговлю мішаних товарів.
У мене можна дістати смачні і тані обіди.
Для приїздних вигідний і спокійний нічліг!
Хто хоче купити або продати користно землю або лоти, служу добрóю радою даю совістні інформациї! Не забудьте при нагоді скористати!
W. FERBY
1134 KINISTNO
EDMONTON ALBERTA

ПОЖИЧКА ГРОШИЙ
На фарми і міскі реальности
BOYLE PARLEE CO
АДВОКАТИ НОТАРІ
Garlepy Block
EDMONTON ALTA
Phone 1135

Як хочете продати купити заміняти ... рму, гауз, або льота позичити грошей чи купити шіф-карту то звертайтесь до
J. Rodes.
котрий Говорить по руски
room 31&32 124 Mcdougal str. Edmonton.

Logans Employment Agency Ltd. 648 Firsth Str. Edmonton
Ми можемо Вам дати ліпше заняте чим інше бюро в місті.

У всіх справах організацийних - належить удаватися на адресу Секретаря Федерациї; R. KREMAR. Kinistino Ave 443, Edmonton Alta.

EDMONTON EDMONTON
EDMONTON!
ALBERTA REAL ESTATE CO
ОДИНОКА
Руска Канцелярия
ПРОДАЄМО ШІФКАРТИ НА ВСІ ЛІНИЇ
АСЕКУРУЄМО ВІД ОГНЮ І НА ЖИТЄ

Позичаємо гроші на фарми і доми в місті на 8 % процент.
Подаємо всякі поради правні. Говоримо по Руски! Хто має на продаж лоти доми або фарми, просимо прислати нам докладний опис, подати ціну і услів сплати. Ручимо за скоре, точне і совісне полагодже повірених нам справ.
G. Krikewsky & P. Rudyk.
ПИШІТЬ НА АДРЕС:
ALBERTA REAL ESTATE CO.
EDMONTON ALTA KINISTINO AVE.556

Фарма на продаж!
Товншіп 56. Ренч 17. Секция 32 - східно пол. квдер, за готівку продам за $1000 на виплат $1200, з того 800, cash, а 400, до року на 8 процент
На фармі дім з двома комнатами, дві стайні, курник, і студня.
До желізниці 12 миль. Стация Chipman,
25 акрів зорано, Більше як пів обгороджено.
фарма рівна як стіл, Земля найліпша в Альберті.
Пишіть, Нова Громада 443 Kinistino ave Edmonton Alta

Роботи!
Як хочете доброї роботи і доброї плати, то звертайтесь до Capital Employment Office 894 Перша улиця Едмонтон.

SHORT, CROSS, BIGGAR&COWAN,
Вп. П. И. Шорт, К. С.; Гон. С. В. Крос; О М. Віґґар; Гектор Кован, адвокати, соліцітори і нотарі поручають свою Канцелярію в будинку Merchant Bank.
Виробляють грошеві пожички.

Як хочете доброго пива, вина або горівки, то звертайтесь до Capital Wine&Spirit Co. Lim. 127. Jasper ave, Phone 1250 Edmonton W.O.Viggar, manager

J.K.MACDONALD
phone 1962.
адвокат і нотар залагоджує всякі судові і цивільні справи а також грошеві пожички. Маємо свого тлумача в Вашій мові; Rooms 31&32 Mc Dougal st. Edmonton.

Карло Маркс.

(Продовжене)

Однак хороба набута підчас тяжкої праці підкопала надзвичайно сильний орґанізм Маркса і заставила его в сімдесятих роках іти шукати ратунку в Карльсбаді і полудневій Франциї.

А до того підкопували его родинні нещастя. Смерть почала збирати свое жниво. Другого грудня 1881 року умирає его Дженні, подруга его молодих літ, его товаришка житя, жінка, що ціле житє підтримувала его в борбі. Сей удар судьби влучив его в саме серце. Разом з нею умер і він, єї смерть була его смертю. Хто его знав, той бачив се виразно.

Подорож до Альжиру і полудневої Франциї не принесла ему поліпшеня, однак він не нарікав. Того рода удари забивають душу, они не спричиняють болю, за ними стоїть смерть... єму не поліпшалось. Аж прийшов послідний удар. Маленька Дженні, его улюблена доня видана за Льонгуета, умерла нагло по короткій хоробі. Здавало ся, що Маркс приняв холоднокровно сю звістку..

В зимі з 1882 року на 83 дістав запалене легких, котре однак здавало ся взяло корисний перебіг. Всі думали, що хороба минула і що він вже на дорозі до подужаня. Марна надія!

Дня 14 марта 1883 року засипляє спокійно в своїм улюбленім кріслі, щоби більше не пробудитись.

Єго донька кінчить его житепись безсмертними словами Шекспіра:

* * * „The elements
So mixed in him that Nature might stand up
And say to all world: This was a man."

То, що Антоній каже про Брутуса, котрий побіджений гине кидаючись на вістре власного меча, то єще в більшій мірі можна віднести до Маркса, непобідимого і непоборимого в борбі ума і духа:

„This was a man." * * *

А Енгельс писав до мене (Лібкнехта)

Льондон, 14 марта 1883.

Дорогий Лібкнехт!

Моя телеграма до Пані В. вже певно повідомила Тебе, яку тяжку страту понесла европейска революцийна социялістична партия. Ще в минувшу пятницю сказав нам оден з найзнаменитших льондоньских лікарів, що є певна надія, що він прийде до цілковитого здоровля, коли тілько можна буде скріпити его сили віджевлюванем. І власне як би на то він від того часу почав їсти з більшим апетитом. Нечайно нині о другій годині по полудни я застав цілий дім в слезах, з причини що він страшно ослаб. Ленхен закликала мене на гору; він був на пів сплячий, але коли я прийшов він спав вже твердим вічним сном. Найбільший ум другої половини нашого століття перестав думати. Я не чую ся управненим до розводження ся над властивою причиною его смерти без лікарской повати, а до того цілий сей случай так скомплікований, що навіть лікарі мусілиби написати стоси паперу, щоби его розяснити. Але се вже не має тепер жадного значіня.

Послідних шість тижнів прожив я в безнастанній тривозі і на мою думку послідною причиною кріза була в першій мірі смерть жінки а відтак доньки.

Коли я побачив его нині вечером простертого на смертній постели з тихою усьмішкою на лици, я не міг погодити ся з думкою, що ся ґеніяльна голова, перестала своїми могучими думками кермувати робітничим рухом обох сьвітів. Чим ми нині всі но були, ми є тим через него, се его заслуга; і се чим є нинішний робітничий рух, се сталось завдяки его теоретичній і практичній роботі. Без него ми би до нині стригли в багні колотнеч.

Твій Ф. Енгельс.

Не є задачею сеї праці розбирати і оцінити наукові заслуги Маркса. Не є також моїм наміром подати ту фундаментальні основи его політично економічних доктрін. Се вже зроблено в видавництвах знаних і доступних товаришам. Лиш про одну точку хочу дещо ширше поговорити, а се про так зване „материялістичне понимане історії" про котре в послідних часах так богато говорено меньше або більше влучно.

(Дальше буде)

ПЕРЕДПЛАТА виносить для Канади і Злучених Держав: На цілий рік 2 долари. На пів року: 1 долар. Для Европи: В Австриї: 10 корон. В Росиї: 5 рублів. В Німеччині: 10 марок.
ПИШІТЬ НА АДРЕС: Nowa Hromada EDMONTON ALTA. KINISTINO Ave. 443.

НОВА ГРОМАДА
NEW SOCIETY

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРҐАН ФЕДЕРАЦИЇ УКРАЇНЬСКОЇ СОЦИЯЛ-ДЕМОКРАТИЇ В АМЕРИЦІ
ВИХОДИТЬ ЩО ТИЖНЯ В ЕДМОНТОНІ КАНАДА

НОВА ГРОМАДА Центральний орґан Федерациї української Социял-демократиї виходить що тижня в Едмонтоні під контролею Центрального Заряду Федерациї.
Редактор Роман Кремар.
Адрес: NOWA HROMADA EDMONTON ALTA KINISTINO AVE. 443 SUBSCRIPTION: $ 2 PER YEAR Phone 4613

РІК I. Ч. 8. 6. ЦЬВІТНЯ, 1911 EDMONTON APRIL 6, 1911 VOL.I. No. 8

Вирок сенату львівського університету. Сенат покінчив вже слідство в справі українських академиків, що були участниками подій з 1-го липня на університеті. За невідповідне поведене супроти дисциплінарної комісиї і академічного сенату, на все прогнано з львівского університету Володимира Левицького, студ. прав; на два півроки прогнано Володимира Вілозора, студ. медицини, на один піврік прогнано Володимира Щурковського, студ. медицини. Ректорських доган сum consilio abeundi уділено 17 слухачам; звичайних доган ректорських 41 слухачам. Деканьских осторог уділено 21 слухачам. Полишило ся 23 академиків до дальшого слідства а проти 41 академиків здержано слідство.

Montreal, 3 цьвітня. Тисяч пятьсот робітників Dominion Textile Co. розпочало ту страйк з причини, що компанія почала приймати до роботи неюнійних робітників.

ПОЗІР! Готовлять новий еміґраційний закон!

Оттава 3 цьвітня. Віліям Добури, посол з Норт Лянарку, вніс в парляменті запитане, що думає робити канадийске правительство зі взгляду на небезпеченьство еміґрациї Нигрів зі Злучених Держав. Тепер приходять до Канади Нигри цілими сотками, але коли їх не буде стримувати ся, то будуть іти тисячами і Канаді грозить таке само „чорне небезпеченьство" як Зл. Державам.

В відповідь на се заявив міністер Олівер, що правительство Канади не може при теперішнім законі еміґраційнім спинити еміґрациї Нигрів, і що конче мусить бути ухвалений закон, котрий би давав урядови спосіб не пускати до Канади непожаданих еміґрантів.

Так отже п. Олівер готов сповнити свою грозьбу що до злонаця еміґрациї Русинів і підпорядкувати їх покришкою закона проти Нигрів перешварцувати через парлямент такі постанови, котрі відтак уряд буде уживати проти наших еміґрантів. Проте позір! поки час! Кому дорога будучність нашого народу в Канаді нехай скликає мітінґи, вияснює людям справу, і засилає протести до міністерства і парляменту. Всіх порад і форми протестів в сій справі уділяє редакция „Нової Громади" безплатно.

Процес попа в редактором.

Перед трибуналом судиів присяглих в Кракові відбула ся оноді розправа проти редакторови „Польского Переґляду еміґраційного" Йосифови Околовичови, котрого заскаржив посол кс. Андрій Шпондер о обраву чести поповскеу друком. Акт оскарження закидає л. Околовичови, що в однім з цьвітневих чисел з р. 1910. помістив статю, в котрій обвинив кс. Шпондра о надужитя при висилаю еміґрантів до Америки.

Процес закінчив ся однак цілковитим увільненем редактора Околовича. Розправа виказала, що 1). кс. Шпондер під покришкою „Товариства сьв. Рафаіла" провадив покутне бюро еміґраций не, 2) що хоч „Сьвятий Рафаіл" не має концесиї на висилане еміґрантів, а має в статуті означену як свою ціль опіку над еміґрантами „фінансову, релігійну і моральну", то однак кс. Шпондер займав ся стало висиланем еміґрантів і продаванем корабельних білетів, 3) що в насьлідік браку концесиї кс. Шпондер не міг провадити того тимлаю отверто а мусів цепешварцовувати еміґрантів через німецку границю і наражав їх на арешти і примусове відставлюване до Австриї, 4) що кс. Шпондер сповняв „фінансову, моральну і релігійну опіку" над еміґрантами і еміґрантками в слідуючий спосіб; Опіка фінансова: За кождий білет корабельний брав кс. Шпондер о 94 корон більше, як ся належало. Опіка моральна: Ночував з молодими еміґрантками... Опіка релігійна: До свого помешкання спроваджував „веселі" дівчата і перепроваджував їх через пізніт де спали еміґранти...

От таких пастушків овець дай Боже як найбільше!..

Ротшільдове майно.

Щоби було можна впробити собі поняте про богацтво недавно помершого жидівського капіталіста Ротшільда, варто приглянути ся близше цифрам червневого біланcу Його капіталів із минулого року, що був поміщений в „Deutsches Volksblatt". Отже saldo активне сего капіталіста обчислено на 11 міліярдів 116,594,672 корон і 12 с. Сегорічно saldo є з певностию більше, чим 12 міліярдів корон. Запитав би хто, яку висоту осягло би се майно виражене в банкнотах 1,000 коронових. Нехай 100 штук тисячкоронових банкнотів лежить оден на другім і виносить лише 15 міліметрів грубости, то з 12 міліярдів корон в тисячкоронових банкнотах утворить ся стовпина о височині 1,800 метрів, або майже двох кільометрів. Майно Ротшільдів в стокоронових банкнотах дало би колюмну о височині 18 кільометрів а в 10 коронових нотах аж 180 кільометрів. Наколи би ми уложили 12 міліярдів корон, одна на другу, то побачили би ми (1 корона рівнає ся 1 міліметрови грубости.) що ся колюмна дійшла би до величезної висоти 120,000 кільометрів.

Населене Східних Індий.

Після послідного обчисленя виносить число населения Східних Індий (в Азиї) належачих до Англиї 315 міліонів. Приріст виносить від 1901. р. 20. 500. 000. Сим величезним краєм і населенем управляє при помочи карабінів кількадесять тисяч Англійців. Індийці, се дуже інтелігентна біла раса, і они мабуть вже не довго будуть зносити англійске ярмо.

Нема року, щоби там не було якогось повстаня. А як они люблять своїх панів сьвідчить се, що попередного англійского віцекороля Індий застрілив індийский студент так як Січиньский Потоцкого.

СУДОВА РОЗПРАВА ПРОТИ 101 УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ

Цілих три тижні тягнулось переслухане 101 обжалованих українських студентів. І переслухане тих обжалованих виказало те, що нападаючою стороною була університетська служба і польскі студенти а стороною нападеною були українські студенти. Із зізнань обжалованих, переслуханих в минувшім тижні, важні для досліджени правди, були зізнаня обж. студ. Сенькова, котрий зізнав, що бачив як педель (університетський слуга) Свіцкі стріляв з револьвера в сторону українських студентів і від кулі того револьвера упав, поцілений в коліно, обж. Леонтович, а зараз опісля від кулі одного панка, убраного в шпортове убране, упав, поцілений в чоло, Адам Коцко.

Переслухане обжалованих скінчилось в пятницю м. тижня. — В слід за тим розпочалось переслухане сьвідків, покликаних прокуратором на ствердження обставин і фактів поданих прокуратором в обжалованю. Першим сьвідком був професор Марс, який в часі подиї на університеті 1-го липня м. р. заступав ректора університету посла Ґломбінського, що у той час пробував в Відні як посол до парляменту. Зізнаня проф. Марса, не много дали нового, що могло би розяснити справу. Проф. Марс не був на університеті в часі бійки українських і польских студентів — і взагалі про відносини між українськими і польскими студентами не много міг сказати, бо як професор положничої клініки перебував все на клініці, значить поза університетським будинком і про те, що діеть ся на університеті не розпитував ся, бо тим не інтересував ся. Важне з його зізнань могло бути те, що він зарядив, як заступник ректора Ґломбінського, в переддень 1 липня, коли довідав ся, що на 1 липня мають з'їхати ся українські студенти до Львова, і як се можна було сподівати ся, схотять урядити на університеті віче. Та і тут не много можна було довідати ся від него. Много річей не памятає, про дещо і то найважнійше, чи порозумівав ся він в переддень з поліцією львівською, не може нічо сказати, бо се належить до урядової тайни, а про самі зарядженя на університеті також мало що знає — бо то вже переводив не він а секретар університету д-р. Йордан. Каже однак, що в ночи з 30 червня на 1 липня були у него в дома два вшехпольскі студенти, котрі хотіли змобілізувати вшехпольску молодіж на „оборону університету" перед „нападом" українських студентів — але він їм се відраджував і, як каже, передержав їх у себе, в дома аж до рана, щоби їх від їх заміру відмовити і не дати їм часу порозуміти ся в рештою вшехпольских студентів.

Другий сьвідок доводовий, д-р. Йордан, найважнійший для прокуратора, бо сей д-р. Йордан був на університеті д. 1 липня від самого рана і був наочним сьвідком бійки між українськими і польскими студентами і орґанізував з університетської служби „оборону" університету, хоть другий сьвідок також не много міг подати на оборону акту обжалованя і вшехпольскої „bojowk-i". Він бачив лише, як українські студенти кинулись розсувати барикаду, що була уставлена перед ходами, котрими можна було вийти з університету і він крикнув до них, щоби здержались а він сам каже барикаду усунути і уможливить їм вихід, але українські студенти його не слухали, самі кинулись розсувати барикади і він, злякавшись утік в бічний коритар до своєї канцеляриї і що дальше діяло ся, сего вже не бачив. Зізнає також, що має те переконане, що як би не було барикади і польских студентів, то українські студенти, не подражнені барикадою і видом польских студентів, були би по вічу спокійно вийшли з університету і до ніяких забурень на університеті не булоб прийшло.

Заява

В СПРАВІ ЗЇЗДУ Ф. У. С. Д.

Центральний Заряд Ф. У. С. Д. повідомляє всі Відділи Ф. У. С. Д. що за Зїздом на день 1. мая заявилась більшість членів Центрального Заряду і більше як треба часть Відділів Федерациї. Зїзд зістав про те скликаний згідно з організацийним статутом Ф. У. С. Д. і відбуде ся невідкличньо дня 1. мая в Едмонтоні. Центральний Заряд бере на себе повну одвічальність за скликане Зїзду на 1 мая і взиває всіх товаришів і Відділи, щоби сповнили свій обовязок і не позволили через дальше відкладане Зїзду на дальше ширене кириві. Хто є против Зїзду, той є за дальшим ширенем кирині, а такого мусить Центральний Заряд уважати зрадником робітничої справи.

Товариші робітники! Сповніть свій обовязок!

За Центральний Заряд Ф. У. С. Д.
Роман Кремар
Секретар Федерациї.

СТЕЧИШИН ГУЛЯЄ.

Стечишин розгуляв ся по Робочім Народі як би в своїй власній хаті... Часопись утримувану кровавим робітничим центом зробив своїм лайд органом, щоби досолити своїм противникам, котрі не хочуть ся погодити з его громталрацию, котру він називає „социялізмом". На річеві закиди „Нової Громади" поперті доказами з Маркса, Енгельса і Кавцкого, що то, що він називає „социялізмом", приносить тільки ганьбу для правдивого социялізму, він не має жадної відповіди, і набравши води в рот, хоче викрутити ся лайкою, якою задруковує цілий Робучий Народ. В тій справі пише нам оден товариш таке: „.. Полеміка Нової Громади, если она вже конечна, приносить бодай тую велику користь для робітників, що они могуть з неї обзнакомити ся з важними питаннями за социялізм і пізнати, що з наукою социялістичною голить ся а що є противне... Я сам аж з тої полеміки в Новій Громаді довідав ся, що то таке социяльна революция, а перше думав зівсім інакше і не по социялістичному.. Я против полеміки „Нової Громади" нічо не маю, бо за той час як виходить „Нова Громада" довідав ся за социялістичну науку більше як перше за три роки. А Стечишин то по просту кричить як стара баба на ярмарку і псує тільки папір, так як би газета була его власна..

Видно що на „десятьлітних" социялістах зачинають вже і „недруковані" люди пізнавати ся. Поживемо тай побачимо хто то такі „десятьлітні" социялісти а хто „Кремар", тільки щоб тоді великого „сироду" не було, як виразив ся всевідучий Стечишин в листі писанім до тов. Крайкієвского. І людська терпеливість має также свій конець.. І як треба буде, то „Кремар" пошукає охорони в Канадийских Судах. А матеріялу вже є досить. „Приватних" листів вже є ціла копиця! А знатоки канадийского карного кодексу кажуть, що за такі „приватні" листи можна дуже „паскудно" попопотати ся..

Надзвичайна операция.

Як доносять парижскі лікарскі часописи доконав др. Алєксандер Фчаху, лікар хірургічної клініки в Ясах в Румунії надзвичайної операциї на собі самім.

Відважний сей лікар постановив на собі самім досьвідчити ново винайдене знечулююче средство, так зване радійо-стрихніну, котра має то до себе, що коли єї заєустити чоловікови в відповіднім місци хребетного стовпа, то она знечулює тільки нижну половину людского тіла, а вівсім не ділає на мозок, голову і руки, так що чоловік може докладно слідити затим, що робить ся зним підчас операциї.

Др. Фчаху терпів вже від довшого часу з причини злосливого новотвору в его жолудку, котрий грозив єму кождої хвилі удушенєм. Отже постановив сам на собі досьвідчити вражінь пацієнта підчас операциї і виконати єї самому на собі.

В означенім дни удав ся до операцийної салі в товаристві професора Інвера і трох асистентів. Усів спокійно на операцийнім кріслі, а професор Інвер встрикнув єму давку радійо-стрихніна.

Потім др. Фчаху взяв в руки лікарский ніж і розказавши присутним що задумує робити почав розрізувати свій живіт.

Але давка радійо-стрихніни була за слаба і він відчував еще біль. По встрикненю нової давки взяв ся скоро до роботи. Для присутних був то зворушаючий вид коли оперуючий сам себе по отвореню жолудка замкнув жали, витинав коробливий наріст а відтак скрутив его руками і витяв его вцілім, почім пальцями поукладав в порядку виняті внутренности і приступив до зашивання через ної оболонки. Та послідна часть его роботи була вже трохи болюча, бо знечулене почало поволи уступати. Підчас операциї розмавляв цілий час зі своими асистентами, відкладав ніж і казав фотографувати свое нутро, обмивав руки з крови а опісля знов займав ся операцию.

Коли скінчив, перенесено его цілком притомного до ліжка, з котрого по двох тижнях встав вівсім здоров.

Завдяки надзвичайній відвазі і посьвяченю сего молодого ще лікаря зискала лікарска наука досьвід надзвичайної ваги.

---

800 полісменів і огневих сторожів в Чікаго заявило, що при виборах на майора віддадуть свої голоси на социялістичного кандидата.

З мексиканьскої революциї.

В місті Alameda напали федераційні війска на повстанців, які находили ся в костелі і 18 з них убили.

Давний міністерский кабінет подав ся до димісиї і Дияц іменував нових міністрів між котрими находить ся також дотеперішний мексиканьский амбасадор для Злучених держав.

Гості з майнерських округів.

До Едмонтону приїхало сими днями значне число товаришів з полудня, з котрих деякі задумують лишитись на стало в Едмонтоні. Між иньшими приїхали тов. І. Войчук, член Центрального Заряду, М. С. Фербей секр. Відділу Ф. У. С. Д. в Гілкрест і тов. А. Костинюк секр. Відділу в Госмер. Декотрі товариші лишають ся в Едмонтоні аж до Зїзду.

---

50 майнерів, в смертельній поланці.

Scranton, Pa. 7. цьвітня. Нині повстав ту в майні страшний огонь, котрий замкнув вихід 50 майнерам. Не ма жадної надії, щоби їх уратувати. Майна має вправді два виходи, але огонь перервав приступ до обох.

І. А. Павчук має охоту таним коштом переїхатись на „арцибішен" до Калгар і пропонує там Зїзд. Товаришу Павчукі Того року буде в Кальгарах на „арцибішені" більше медведів як тамтого року. Буде кому штуки показувати. Не фатигуйте ся..

Minneapolis, 5 цьвітня. The International Executive Board of the United Mine Workers постановив помагати 7.000 майнерам 18 дістрікту котрі розпочали страйк 1. цьвітня. То значить, що майнери дістануть від своєї організациї на час страйку фінансову поміч.

Під сей час з 300.000 майнерів котрі належать до сеї могучої Юнії страйкує лиш 20.000, з чого 10.000 верне не задовго до роботи, так що Юнія буде могла дати альбертийским майнерам значну підмогу.

В похороні нещасних жертв послідного пожару в Ню Йорку, де згинуло страшною смертю 143 молодих робітників і робітниць, взяло участь 75.000 робітників, які йшли в сумнім поході мимо страшної аливи. Нещасні жертви похоронено на „Вічно Зеленім цвинтари," а Похоронний обряд сповняло трох духовників, протестанский, католицкий і жидівский.

Фінляндці в Америці почали сими днями видавати в Hancock Mich. свою щоденну часопись на фінській мові.

Монополь на хліб!

В Ню Йорку зорганізував ся трест з капіталом 30 міліонів долярів, щоби змонополізувати продукцию хліба. В Европі маємо тільки монополї на тютюн, сіль і т. д. а в вільній Америці зазнаємо еще і благодати монополю хліба. Капіталізм доходить до вершка своєї безличности.

ІНТЕРНАЦИОНАЛІЗМ, НАЦИОНАЛІЗМ А КРАТОВА ПРОМОВА В ЕДМОНТОНІ.

(Гляди Робучий Народ з дня 20 марта, ч. 9):

(Продовжене.)

Як дословний уступ своєї промови подає Крат таке: Потім я звернув ся до зібраних зложити на Січиньского добровільні жертви. — „Най усі Русини в Канаді дадуть по одному доляровн, то зробить ся величезна сума, з якою ми зможемо виборотн і Січиньского і иньший лад для Галичини. Ми вас не просимо, се наш загальний обовязок."

Се подає Крат в знаках наведеня, як свої слова. А тим часом се найзвичайнійша собі брехня. Як заохочував Крат зібраних до складаня жертв поговоримо на зїзді. Ту лиш скажемо що він не лиш згори ограничив квоту яку пісся него кождий мусів дати, але і відразу єї поділив говорячи: Даваймо тільки по доларови „50 центів лишить ся ту в Канаді а решта піде на Січиньского"!!! І ся его заява сейчас дала зброю ворогам социялізму, котрі кричать, що социялісти збирають фонд нібито „на Січиньского, а зібрані гроші уживають на свої цілі. А що се було роблено сьвідомо, щоби в Едмонтоні зібрати як найменьше, датків, на се маємо докази. Едмонтоньский Відділ ухвалив був в пятницю, що в неділю має ся відбути пополудни о 2 ій годині мітінг специяльно в справі Січиньского а о 7 ій годині мітінг пропагандовий на котрім рівнож і тов. Січиньска мала говорити про социялізм. Чому Крат не держав ся тої ухвали? і допрогадив до того, що тов. Січиньска не лиш не могла в вечер забрати слова але з плачем вийшла з салї?

Безличною брехнею є твердженє, що Кремар „підтримував Белегая" і оголосив, що социял—демократия має бути „националістична також" а всвоє потверджене вказав, що польскя социял—демократия в Галичині обходили разом зі Вшехполяками Ґрунвальдську битву".

Десятки сьвідків могуть ствердити, що Кремар говорячи про националізм і інтернационалізм виразно покликав ся на Комуністичний Маніфест Маркса і Енгельса і сказав, що хоч робітник не має иньшої вітчини, то все таки хоч не змістом, то бодай формою боротьба пролетарияту з буржуазиєю є насамперед национальною. А справу Ґрунвальду покликав Кремар як раз на доказ, чого не повинно бути в социял-демократичній організациї. Але у Крата перекрутити щось і перевернути до гори ногами, то так як шклянку води випити.

ДО ВІДОМОСТИ ВСІХ ВІДДІЛІВ ФЕДЕРАЦИЇ Ф.У.С.Д. В КАНАДІ.

Дня 1. мая 1911р. відбуде ся в Едмонтоні II Зїзд Федерациї У.С.Д. в Канаді.

Порядок дневний.

1. Уконституоване ся Зїзду.
2. Партийний Суд над Кремаром Кратом і Стечишином.
3. Справоздане Центрального Заряду Ф.У.С.Д.
4. Вибір комісиї.
5. Справоздане з фонду Січиньского.
6. Остаточно усуненє непорозуміть в внутрі Федерациї і справа відносин до К.С.Д. і С.П.К.
7. Справа Нової Громади і Робучого Народа.
8. Справа назви Української Заграничної Ліги (чи тов. ім. М. Січиньского) і докінчене статутів товариства.
9. Справа асекурацийного товариства.
10. Заводові організациї.
11. Проект мінімальної програми.
12. Проект аграрної програми для Канади.
13. Вибір Центрального Заряду Федерациї.

По мисли організацийного статута має кождий Відділ право вислати на Зїзд одного делєгата на кождих своїх дійсних 30 членів.

Роман Кремар
секретар Федерациї

Ціна землі на Peace River подвоїлась.

Недавно писали ми в Новій Громаді як то гандлесівский канадийский уряд марнує державне богацтво і за пів дармо продає міліоновим компаніям найлїпші землі, котрі відтак здирають зі шкіри фармара і робітника. А от вже маємо оден доказ більше на правдивість наших слів. Великі компанії котрі закупили землю на **Peace River** еще три тижні тому назад по $ 5 за акер першої класи, а $ 2.50 за акер землї другої класи, підвисшили від дня 4 цьвітня ціну землі на $ 10 за акер першої а $ 5 за акер другої класи. Так само підвисшив ціну на землю в дістрікті **Peace River** і Врітиш-Колюмбійский уряд. За таку саму землю, котру три тижні тому назад продав капіталістичним компаніям по $ 5. дере тепер від фармерів по $ 10. Добре каже наша народна приповідка: Злодій на злодієви їде і злодієм поганяє.

Найновійше астрономічне відкрите

зробив Стечишин відкривши що „Кремар" приїхав до Канади на кометі Галлея, і вліз межи социялістів щоби „жити в социялізму".

Не хочемо сего відкритя називати по імени, бо боїмо ся, щоби его не доцінити. Спитаємо тільки д. Стечишина кілько на его думку є правди в приповідці „кождий судить після себе" або в тій другій „**Że kto jada flaki, myśli że każdy taki**"? За учену розвідку на тему сих приповідок офірує „Кремар" Стечишиному як гонорар цілу суму, яку (Кремар) до тепер дістав з социялізму, побільшену о шість нуль з заду і з переду. Термін — аж до слідуючого приходу комети Галлея.

Міліонер пішов до криміналу.

В Цінцінаті, Огайо, засудив суд міліонера Гарісона, представителя фірми почтових замовлень (mail order) на три роки криміналу. Гаррісон оголошував і продавав машини до праня і чищеня диванів, які як показало ся не мали жадної вартости. Покривджені покупці удали ся на судову дорогу, і суд положив кінець его бізнесови запроторивши его на три роки за кратки.

Заговір против републики в Португалії.

В Лізбоні відкрито заговір монархістів против португальскої републики. Ґубернатор в Лямего підозріваючи заговір зарядив ревізию в військових справах. У підофіцирів дозоруючих амуніцию відкрито документа, які сьвідчать що значна часть девятого полку належала до заговору против републики. Арештовано кількох жовнірів, котрі визнали, що заговір розповсюднений на цілій північній части краю. Революция мала ся розпочати в першім тижни цьвітня.

Справа кс. Мацоха.

Ксьондз Мацох притиснений до стіни почав каяти ся і признавати ся до всіх злочинів яких допустив ся в Ясно-гірскім монастири. Признав ся вже 1) що сьвідомо вбив Вацлава Мацоха з заздрости о его жінку, 2) що разом з кс. Ізидором Старжевским украв з монастирської каси десят тисяч рублів. 3) що разом з кс. Базилім Олесіньским украв у небіщика кс. Ґаволка 5,000 рублів, як також признав ся, що украв в костелі з вівтаря 4.000 рублів. До обкрадення образа Ченстоховскої Матери Божої кс. Мацох не признає ся.

От які чуда діяли ся в Ченстохові! А побожні овечки дальше пхають в сей діравий мішок свій гірко запрацьований гріш, щоби „пастирі" мали що красти...

Поступ штуки лікарскої.

В маю 1910 р. упав робітник Тимко Мартин в Ню Йорку на зубчасті колеса машинериї і так тяжко покалічив лице, що з него лишило ся єму ненарушено лиш одно око. Нещасний лічив ся цілий рік. Лікарі витинали єму по кавалку скіри з ріжних частий тіла і латали лице. В той спосіб вставили єму новий лице, губи, і усте, а в кінци приправили єму новий ніс з кінця мізинного пальця.

London 4. цьвітня. Придворна Рада (Privy Council) відкинула апеляцию російского уряду від вироку суди Робсона, котрий відмовив був видачі Федоренка Росиї.

Федоренко як звісно не мав великої охоти чекати на се рішене і для поратования підкопаного в тюрмі здоровля виїхав до Каліфорнії.

Молодий убійник.

Париж був сими днями сьвідком незвичайної карної справи виточеної против пятнайцятьлітному убійникови Джулієтті. Обвиненого хлопця названо загально задля его лагідної вдачі „дівчиною". Під вражінєм брутальної сцени, коли якийсь пян напав на его матір, вхопив хлопець за сокиру і кількома ударами вбив его на місци, почім сам зголосив ся на поліцию. Прокуратор зажадав лиш удїленя погани хлопцеви. Однак суд увільнив цілковито хлопця, від вини і кари.

Електричність а серце.

Професор Едвард Слічка з Філаделфії оголосив, що електричність має великий вплив на людське серце. Згаданий професор робив досьліди на трупах повішених злочинців. І так оповідає, що коли три мінути по повішеню чоловіка пустити через него електричну струю, то серце починає ся бити на ново, і як би не се, що карк разом зі стрижем хребетним є зломаний, то такий чоловік міг би ожити.

Голодна гиєна а „золотоустий" Головацкий.

Тов. С. питає нас, щоби єму розвязати загадку, як т. Головацкий зійшов з голодної гиєни на „золотоустого". Чотири роки тому назад, писав Стечишин з Венкувер до американьскої клерикальної „Свободи", що Головацкий пише як голодна гиєна в Вініпеґу на галі перед песоголовцями, а нині гиєна зробила ся золотоустою а сам Стечишин вліз межи колишніх песоголовців?

Щож, часи зміняють ся а з Савлів роблять ся Павли, і ми не думаємо вппувати т. Стечишина за то що було, а за то що є! Розумієте т. С.?

ПРОСЬБА ДО ЧИТАЧІВ

Хтоби з читачів мав у себе невиісоване перше число „Нової Громади" просимо нам прислати. У нас великий попит на перше число і нові передплатники просять висилати їм газету від першого числа, а у нас з 2,000 першого числа лишило сь всего на всего 14 примірників.

Хінське правительство по довгім зволіканю порішило згодити ся на всі жаданя Росиї. В Пекіні запевнено російского посла Коростовцева, що Хіни бажають додержати всіх точок угоди з 1881 р. Так отже небезпечньсьтво війни межи Росиєю а Хінами на разі минуло.

Лїлєскі товариші

і не товариші простують вістку, будьтоби они спалили „Нову Громаду" Нас се дуже тішить тільки нехай лїлєскі товариші не мають до нас жадного жалю. Вістку про спалене Нової Громади подав на Госмер сам т. Головацкий в присутности більшого числа товаришів, між иньшими чув се і тов. М.С. Фербей котрий приїхавши до Едмонтону потьвердив се в нашій редакциї. Отже товариші не гнївайте ся, а питайте „Золотоустого" яким він правом кинув на Вас таку ганьбу?

Страшна катастрофа над Червоним морем.

Звісне є біблійне оповідане про страшну смерть Фараона і его війска, в филях червоного моря, підчас пересьлїдування Жидів. Не менче страшна смерть стрінула сими днями поверх 600 паломників, котрі повертали з прощі до славного мусулманьского міста Мекки. Ціла каравана паломників зложена з поверх тисяч осіб затримала ся в ночи з 7 на 8 лютого над надбережною долиною Червоного моря коло місточка Карат. З причини великої спеки пустились паломники вже до схода сонця в дальшу дорогу. Але ледво уйшли кілька кільометрів, як почули від сторони моря страшний рев і шум, що щораз кріпшав. В кількох хвилях побачили перестрашені паломники, як від сторони моря наближають ся величезні запінені хвилї і заливають долину. О ратунку не було мови. Хвилї залили в кількох секундах цілу долину а сила їх була така страшна, що ломали поодиноко ростучі пальми. 600 людий і ціла каравана верблюдів знайшли смерть в розшалілих хвилях, і ціла долина по уступленю води виглядала як страшне поле смерти. Причиною катастрофи був сильний вихор (циклон) на Червонім морі, котрий вигнав морскі филї аж на сушу.

Едмонтоньский Відділ Ф. У. С. Д.

просить товаришів делєгатів і гостий на зїзд приїхати вже в неділю 30 цьвітня. В понеділок 1 мая будуть едмонтоньскі товариші обходити разом з англійскими товаришами сьвяточно робітниче сьвято, а вечером відбудуть ся в социялістичній Гали Сьвяточні Вечерниці в Концертом Нарада Зїзду розпічнуть ся 2 го. мая в социялістичній гали.

Щось нечуваного!

Італійский король Віктор Еммануел завізвав посла Bisolatti, провідника італійских социялістів, щоби з ним нарадити ся над політичним положенєм. Тим дивнійшою представляєсь річ, що Bisolatti в р. 1900 в часі найбурливійших дебат в палаті послів закричав три рази „смерть королеви!" В кілька місяців опісля король Гумберт зістав замордований через анархіста Bresci. Bisolatti прийшов до королівської палати в звичайнім ветертім убраню і мягкім чорнім капелюсі представляючи правдивий тип „пролетаря". Король говорив з ним цілу годину і питав ся хто задоволив би социялістів як-би зістав премієром. Bisolatti сказав, що Gioletti був би найвідповіднійшим як також радив королеви завести загальне голосоване. Пропозицию, щоби приняти міністерску теку в новім міністерстві Bisolatti відкинув.

ЦІНИ ФАРМАРСЬКИХ ПРОДУКТІВ в ЕДМОНТОНІ

Дня 23. марта:

ПАША:	
Сіно холосте тон	$ [illegible]—12
Сіно солодке	$ 1[illegible]—14
Тимотка	$ 18—22
ЯРИНА:	
Картофля бушель	[illegible]5 ц
Бураки фунт	5 ц
Цебуля	6 ц
Капуста	6 ц
ЗБІЖЕ:	
ПШЕНИЦЯ Нр. 1.	75 ц
ПШЕНИЦЯ Нр. 2.	72
ПШЕНИЦЯ Нр. 3.	70 ц
ОВЕС	35 ц
ЯЧМІНЬ	42 ц
ЖИВИЙ ТОВАР:	
СВИНІ 150—200 фунтів	6[illegible]
СВИНІ старші	5 — 5[illegible]
ВОЛИ сыті над 1200ф	4[illegible]-5[illegible]ц
ВОЛИ 1000—1200 ф.	4 ц
ТЕЛИЦІ сыті над 1050	4-5
ТЕЛИЦІ 900—1050 ф.	3[illegible]-4
КОРОВИ сыті 1100 ф.	4- [illegible]
КОРОВИ нїж сыті	2[illegible]-3
ТЕЛЯТА 125--200ф.	4[illegible]- 5ц
ТЕЛЯТА 200-300 ф.	3[illegible] 4
НАБІЛ, ДРІБ, МЯСО	
МАСЛО домашно фунт	15 ц
МАСЛО молочарняне	30 ц
ЯЙЦЯ сьвіжі дозен	20 ц
ЯЙЦЯ скринкові	1[illegible] ц
КУРИ справлені	18—22 ц
ІНДИКИ	25 ц
ГУСИ	25 ц
ВОЛОВИНА перід	7 —8[illegible] ц
ВОЛОВИНА зад	9 — 11 ц
ТЕЛЯТИНА	11 ц
ВЕПРОВИНА	11 ц
БАРАНИНА	14 ц

Заступниками „Нової Громади" управненими до збираня передплати і шерів є слідуючі Товариші:

Гіллкрест т. М.С. Фербей.
Госмер т. Іван Козак.
Колеман т. Василь Скорейко.
Летбрідж т. Третфула.

ПОЗІР РОДИМЦІ

Знана всім Русинам в Альберті одинока руска правнича і нотаріяльна канцелярия Петра Зварича на **Vegreville.**

Він полагоджує всякі справи, входячі в обсяг ділального комісаря і нотаря, як старокраєві так і канадийскі, а та: виробляє і легалізує повновласти, стягає довги, робить контракти і угоди ріжного рода, переводить адміністрацию спадку, інкорпорує церкви спілки, виробляє канадийскі сітізенські папери, випозичає гроші, продає фарми, шери Народної торговлі і шифкарти, асекурує будинки, збіже і жите.

Устні поради уділяє безплатно, на листи відповідає точно і скоро. Робота совістна, належитість уміркована. БРАТЯ РУСИНИ! Годі Вам уже тягати ся з тлумачами по чужих, коли сьміло з кождим ділом можете удати ся до свого, що Вам лїпше порадить і таньше зробить як другі.

Адрес: **PETER SVARICH**
P.O. Box 40. Vegreville, Alta.

Социялістичний Провідник.

Домініяльний Екзекутивний Комітет Социялістичної Партиї Канади.
Адрес секретаря: D. G. McKenzie, Box 1688, Vancouver, B C

Орґанізаційний Комітет Канад. Соц. Демократи Адрес секретаря: R A Rigg, 497, Carlaw Ave. Winnipeg, Man

Центральний Заряд Федерациї У. С. Д. в Канаді. Адрес секретаря Федерациї Р. Кремара і фінансового секр. Й. Сенюка 443, Kinistino Ave. Edmonton, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Вінніпеґу. Адрес секр. фін. Гр. Шинкда 715 Magnus Ave. Winnipeg, Man.

Відділ Ф. У. С. Д. в Едмонтоні Адрес секр. фін. А. Тудар, Box 902, Edmonton, Alta.

Відділ Ф. у. С. Д. в Ванкувері Адрес фін. секр. Г. Богонос Box 482 Vancouver, B C

Відділ Ф. У. С. Д. в Госмер. Адрес секр. А. Костинюк Box 420 Hosmer, B. C.

Відділ Ф. У. С. Д. в Гілкрест. Адрес секр. фін. М. С. Фербей, **Hillcrest Alta.**

Відділ Ф. У. С Д. в Нанаймо. Адрес секр. фін. М Фербей **Box 850, Nanaimo, B. C.**

Відділ Ф. У. С. Д. в Лілл Адрес секр. фін. И. Пантелюк, Box 44. Lille, Alta.

Відділ Ф. У. С. Д. в Ланук адрес: П. Тересько **Lanuke, Alta.**

Відділ Ф. У. С. Д. в Ледбрідж Адрес секр. Д. Воростек **Box 552. Lethdridge Alta.**

Відділ Ф. У. С. Д. в Колман Адрес **Box 79. Coleman Alta.**

Відділ Ф. У. С. Д. в Кардіф Адрес секр. фін. С. Гриців **Cardff, Alta.**

Відділ Ф. У. С. в Східнім Селкірк Адрес секр. фін. О. Вирозуб **East Selkirk, Man**

Відділ Ф. У. С. Д. Блеймор Адрес секр. фін. М.Ілюк **Blairmore, Alta**

Від. Ф. У.С. Д. в Кенмор Адр. **Box.274. Canmore.Alta**

Российска народність з Галичині.

Як доносить „Прикарпатска Русь" узнав сего року сенат львівского університету істнованє російскої народности в Галичині і позволив на вповнюванє карт впису словами „[illegible]". Цікаве, що той сам сенат не хоче узнати жидівскої народности і всі Жиди мусять вписувати ся як: Поляки.

Самовбійство Монаха.

В монастирі, належачім до Александро Невскої Лаври, положенім на противнім березі Неви в Петербурзі, отроїв ся монах Тимотей Сирцев разом зі своєю любою Теклею Фйодоровою. Перед доконанем самовбійства обоє весело бавили ся в одній з монастирских келій.

Земля їм пером...

Нехотіли довше ошукувати Бога і людий...

ОДИНОКА РУСКА ТОРГОВЛЯ МІШАНИХ ТОВАРІВ М. КУЦІНСЬКОГО
582 Kinistino Ave. EDMONTON
ДОБРІ ТОВАРИ СКОРА ОБСЛУГА І НАЙНИЗШІ ЦІНИ. ЯК НЕ ВІРИТЕ ТО ПРИЙДІТЬ І ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ

ЧИТАЙТЕ СОЦИЯЛІСТИЧНІ ЧАСОПИСИ

ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ
орган української социял-демократиї В Галичині
Виходить що тижня.
Передплата 2 дол. на рік
Адреса: Земля і Воля ул. Собіского ч. 3 Lemberg, Austria

РОБОЧИЙ НАРОД
орган укр. соц. демокр. в Канаді і Злучених Державах.
Виходить 3 рази в місяць
Передплата $ 1.50 на рік
Адреса: Robotchyj Narod P.O.Box 3542. St. B. WINNIPEG, MAN.

WESTERN CLARION
Виходить що тижня.
Предплата $ 1 річно.
Адрес: Western Clarion 165 Hastings St Vancouver B. C.

Конституциї Федерациї продають ся по 25 центів в Секретаріяті Ф.У.С. EDMONTON ALTA KINISTINO AVE 443.

ДРУКАРНЯ „НОВОЇ ГРОМАДИ"
Приймає всякі роботи в обсягу друкарства в українській, польскій, англійскій і німецкій мові. Посідаючи три друкарскі машини гонені двома електричними моторами є наша друкарня в можности виконати всякі нам поручені сї роботи точно, скоро і по умірковапих цінах.
Адрес: **NOWA HROMADA 443 KINISTINO AVE. EDMONTON, ALTA PHONE 4613**

РЕДАКЦІЯ ЗА ОГОЛОШЕНИЯ НЕ ВІДПОВІДАЄ

ПОЗІР! ПОЗІР!
Поручаю ласкавій уваві вашої публики свою знамениту торговлю мішаних товарів.
У мене можна дістати смачні і тані обіди.
Для приїздних вигідний і спокійний нічліг!
Хто хоче купити або продати корисно землю або лоти, служу доброю радою даю совістні інформациї Не забудьте при нагоді скористати!
W. FERBY
1134 KINISTNO EDMONTON ALBERTA

ПОЖИЧКА ГРОШИЙ
На фарми і міскі реальности
BOYLE PARLEE CO
АДВОКАТИ НОТАРІ
Gariepy Block EDMONTON ALTA Phone 1135

У всіх справах організацийних - належить удаватись на адресу Секретаря Федерациї; R. KREMAR. Kinistino Ave 443, Edmonton Alta.

ШИРІТЬ НОВУ ГРОМАДУ! ПЕРЕДАВАЙТЕ ЇЇ З РУК ДО РУК ВІД ХАТИ ДО ХАТИ! ТОВАРИШІ ВІД ВАС ЗАЛЕЖИТЬ, ЩОБИ ОНА НА ДРУГИЙ РІК СТАЛА ДНЕВНИКОМ!

EDMONTON EDMONTON EDMONTON!
ALBERTA REAL ESTATE CO
ОДИНОКА
Руска Канцелярия.

ПРОДАЄМО ШІФКАРТИ НА ВСІ ЛІНИЇ
АСЕКУРУЄМО ВІД ОГНЮ І НА ЖИТЄ
Позичаємо гроші на фарми і доми в місті на 8 % процент.
Подаємо всякі поради правні. Говоримо по Руски! Хто має на продаж лоти доми або фарми, просимо прислати нам докладний опис, подати ціну і услівя сплати. Ручимо за скоро, точне і совісне полагодженє повірених нам справ.
G. Krikewsky & P. Rudyk.
ПИШІТЬ НА АДРЕС:
ALBERTA REAL ESTATE CO. EDMONTON ALTA KINISTINO AVE. 536

Фарма на продаж!
Товншип 56, Рейн 17, Секция 32 - східно пол. кводер, за готівку продам за $1000 на виплат $1200, з того 800, **cash**, а 400, до року на 8 процент. На фармі дім з двома комнатами, дві стайні, курник, і студня.
До желізниці 12 миль. Стация **Chipman**, 25 акрів зорано, Більше як пів обгороджено. фарма рівна як стіл, Земля найліпша в Альберті.
Пишіть, Нова Громада **443 Kinistino ave Edmonton Alta**

Роботи!
Як хочете доброї роботи і доброї плати, то звертайтесь до **Capital Employment Office 894** Перша улиця Едмонтон.

SHORT, CROSS, BIGGAR&COWAN,
Вп. П. П. Шорт, К. С.; Гон.—С. В. Крос; О М. Біґґар; Гектор Кован, адвокати, солїцітори і нотарі поручають свою Канцелярію в будинку **Merchant Bank.** Вироблють грошові пожички.

Як хочете доброго пива, вина або горівки, то звертайтесь до **Capital Wine & Spirit Co. Lim. 127. Jasper ave, Phone 1250 Edmonton W.O.Viggar, manager**

Logans Employment Agency Ltd. 648 Firsth Str. Edmonton
Ми можемо Вам дати ліпше занятє чим інше бюро в місті.

Карло Маркс.

(Продовжене)

Енґельс, котрий перший виразно і ясно означив, що належить розуміти під „матеріялістичним пониманєм історії" пише про се так:

Одним з найважнійших відкрить, з яким є звязане імя Маркса, є его розумінє всесьвітної історії. Перед Марксом розумінє історії було оперте на ідеї, що послідною причиною всіх історичних перемін є зміни ідей самих людий і що зі всіх історичних перемін найважнійшими є зміни політичні, котрі нібито правлять цілою історією. Але ніхто не писав звідки брались ті нові ідеї у людей, і які були причини тих політичних перемін. Допера в найновійшій школі французких, а по части і в англійских істориків зачинає здобувати собі признанє думка, що найменше від Середних Віків головною пружиною в історичнім розвою Европи була борба межи витворюючою ся буржуазиєю а февдальною шляхтою о суспільну і політичну зверхність (супремацию.) Маркс виказав, що ціла дотеперішна істория була історию боротьби клас, що всі ті безчисленні і завилі політичні боротьби були виключно боротьбами поміж ріжними суспільними класами о социяльну і політичну супремацию. Старша пануюча кляса, боролась о дальше вадержанє тої супремациї, а нова вибиваюча ся кляса о здобутє сї для себе.

Яким же чином такі кляси повстають і істнують? Через натиск тих матеріяльних і фізикальних відносин серед котрих дана суспільність даних часів витворює і виміняє свої средства до житя. Панованє февдалізму в середних віках операло ся на вистарчаючім тоді провадженю малих рільничих громад, котрі витворювали майже все, що їм було потрібно, а котрі зазнавали опіки від тоєїшної шляхти. Коли повстали міста, а в них відрубна галузь індустриї а заразом коли торговля огранічена сперш на вузкий льокальний ринок, почала розвиватись в всесьвітну, тоді починаєсь борба міского населеня зі шляхтою і богате міщаньство здобуває в протягу середних віків доступ до февдальної управи як упривілеґіована кляса.

Через відкритє нових країв поза Европою в половині пятнайцятого століття отвирає ся для буржуазиї далеко ширший ринок для сї торговлї а заразом повстає новий товчок до що раз сильнійшої індустриї. Ручну роботу замінено в переважній части найважнійших підприємств продукцию зближеною до фабричної, котра розвинулась в наслідок винаходів послідного століття а особливо по винайденю парової машини в винишну могучу велику індустрию. Ся індустрия вплинула на торговлю, в той спосіб, що вигнала ручну продукцию в подальші не доступні країни, а в промислових краях сотворила нові средства комунікациї, парові машини, желізниці, електричні телеграфи.

В наслідок того буржуазия скупляла в своїх руках щораз більше богацтва і суспільної сили, хотяй еще через довгий час була виключена від політичної власти, що полишилась на дальше в руках шляхти і хороненої нею монархії. Але на певнім ступени розвою, — як примiром в Франциї по великій революциї — буржуазия здобуває і політичну власть і тепер стає правлячою клясою в противлежности до пролетарияту і дрібного рільника. Коли дивити з тої точки, то легко можна пояснити всі історичні події на підставі знаних економічних відносин даної суспільности в данім часі, а на жаль заводові історики сю сторону історії цілковито занедбують. Аж отсе в дуже послідний спосіб виненено поняття і ідеї даного історичного періоду економічними відносинами істнованя підчас тогож самого періоду і социяльними і політичними відносинами завписимими від економічних чинників. В той спосіб поставлено історию поправ перший на реальних основах. Неоспоримий факт, що чоловік нім може борoти ся о верховодство і посьвячувати ся політиці, релігії і фільозофії мусить передовсім їсти, пити, мати дах над головою і одіне, а щоби то все мати, мусить працювати. Ся ясна правда держана довго в тіни, аж тепер здобула собі в історії признанє.

(Дальше буде)

ПЕРЕДПЛАТА виносить для Канади і Злучених Держав:
На цілий рік 2 долари.
На пів року: 1 долар.
Для Европи:
В Австриї: 10 корон.
В Росиї: 5 рублів.
В Німеччині: 10 марок.
ПИШІТЬ НА АДРЕС:
Nowa Hromada
EDMONTON ALTA.
KINISTINO Ave. 443.

НОВА ГРОМАДА
NEW SOCIETY

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРҐАН ФЕДЕРАЦИЇ УКРАЇНЬСКОЇ СОЦИЯЛ-ДЕМОКРАТИЇ В АМЕРИЦІ
ВИХОДИТЬ ЩО ТИЖНЯ В ЕДМОНТОНІ КАНАДА

НОВА ГРОМАДА
Центральний орган Федерациї української Социял-демократиї виходить що тижня в Едмонтоні під контролею Центрального Заряду Федерациї.
Редактор Роман Кремар.
Адрес:
NOWA HROMADA
EDMONTON ALTA
KINISTINO AVE. 443
SUBSCRIPTION: $ 2 PER YEAR
Phone 4613

РІК I. Ч. 9. 14. ЦЬВІТНЯ, 1911 EDMONTON APRIL 14, 1911 VOL.I. No. 9

ВІДОЗВА

ЦЕНТРАЛЬНОГО ЗАРЯДУ ФЕДЕРАЦИЇ У. С. Д.

Товариші!

Австрийский парлямент зістав розвязаний дня 5 цьвітня а рівночасно зістали розписані нові вибори.

Розвязанє парляменту наступило несподівано, щоби заскочити робітничу клясу неприготованою!

Австрийска буржуазия, що заздрим оком дивилась на 90 социялістичних мандатів в парляменті, вживе тепер міліони на виборчі роботи і шахрайства, щоби лиш не допустити социялістичних послів до парляменту.

Наші товариші в Галичині, що мйнувших виборів скріпили социялістичну силу в Австрийскім парляменті вибором двох українських социялістів, тов. Вітика і тов. Остапчука, тепер до виборів не приготовані. У них кипить вже виборча борба і не час їм вже думати про виборчий фонд.

Товариші! Коли ми стоїмо одалік від тої борби не можемо чинно помочи нашим товаришам, то даймо їм поміч таку яку можемо, спроможім їх грішми.

Товариші! Збирайте жертви на виборчий фонд для наших товаришів в Галичині, не даймо упасти нашим товаришам в тій нерівній борбі.

Жертви просимо присилати на адресу „Нової Громади" або фінансового секретаря т. Й. Сенюка. 443. Kinistino Ave. Edmonton Alta.

Всі жертви будуть поквітовані в Новій Громаді і безпроволочно відіслані до Екзекутиви української Социял-Демократиї в Галичині.

Едмонтон дня 12 цьвітня 1911

За Центральний Заряд Ф. У. С. Д.

Роман Кремар. Йосиф Сенюк. Іван Гумен. Олекса Крайківский. Іван Бойчук.

Купуйте Конституциї Федерациї!

Обовязком кождого товариша обзнакомитись в конституциями організациї до котрої належить!

Конституциї продають ся по 25 ц. за примірник. Гроші на конституциї належить посилати на руки фінансового секретаря т. Йосифа Сенюка 443. Kinistino ave. Edmonton Alta.

ДО ВІДОМОСТИ ВСІХ ВІДДІЛІВ ФЕДЕРАЦИЇ У.С.Д. В КАНАДІ.

Дня 1. мая 1911р. відбуде ся в Едмонтоні II Зїзд Федерациї У.С.Д. в Канаді.

Порядок дневний.

1. Уконституованє ся Зїзду.
2. Партийний Суд над Кремаром Кратом і Сточишеним
3. Справозданє Центрального Заряду Ф.У.С.Д.
4. Вибір комісий.
5. Справозданє з фонду Січиньского.
6. Остаточне усунєнє непорозумінь в внутрі Федерациї і справа відносин до К.С.Д. і С.П.К.
7. Справа Нової Громади і Робочого Народа.
8. Справа назви Української Заграничної Ліги (чи тов. ім. М. Січиньского) і докінченє статутів товариства.
9. Справа асекурацийного товариства.
10. Заводові організациї.
11. Проєкт мінімальної програми.
12. Проєкт аграрної програми для Канади.
13. Вибір Центрального Заряду Федерациї.

По мисли організацийного статута має кождий Відділ право висилати на Зїзд одного делегата на кождих своїх дійсних 30 членів.

Роман Кремар
секретар Федерациї

Малпи А Люди

Громада малпів зібрала ся одного дня аби полагодити непорозуміня, які зайшли між ними що до людий і звірят.

Я якось переходив туди і був дуже цікавий чути що они таке будуть говорити. Они запросили мене між себе, та попросили сісти між старих кревних, та казали бути так як дома. Я звернув ся до одної малпи: „Я бачу що тут є якась помилка, виясни мені коли можеш — чи ти маєш мене за малпу, чи ти думаєш, що ти є чоловік?"

— Мій приятелю, так як оно нам виглядає, нема жадної помилки, се питанє піднесли ви самі, люди, люди яких ви називаєте ученими. І нині ми зібрали ся аби обговорити справу; так слухай що ми будемо говорити і не-будь таким сердитий.

Я сів і мушу признати ся що мені було трохa неприємно, як я чув що ті малпи говорили про карєру чоловіка. І то, що я бачив і чув, що они говорили я скажу віршом або прозою, але чи то буде віршом або прозою я все одно скажу лиш вірну правду. Як буде дещо образливого то не винуйте мене. Найлучше завше казати правду не зважаючи нато кого оно чіпеть ся — не потребуєш убирати шапку дурно пока не бачиш що пасує. Здаєсь що всі малпи чули о славнім доказі Дарвіна, що теперішна раса людий се потомки колишних їх пра-пра родичів. Они вислали делегатів аби сї довідали ся дещо більше про ту расу. Делегата віднайшли малу подібність — в лици. Одна малпа встала і розказала що она довідала ся про людий. Як ви хочети той перекажу вам сї бесіду.

Каже она: „Я подорожувала вадовж і поперек, виділа мудрих і дурних; я виділа їх в школах; я виділа як они пють, клонуть, бють ся і видирають очи оден другому. Я чула як они говорили найбільші брехні а називали їх сьвятою правдою. Я виділа як они робили тисячі так дурних річий, що аж не мож сказати, а однак они мають себе за таких мудрих як Соломон. Та і сам Соломон робив богато дурних річий, але тому що він був королем то люди назвали его мудрим. Король, хотяй би і уродив ся дурним або був дурний як осел, то все знайде покірних овечок між робітниками. Робітник буде за там аби знести утиск а мимо того буде колінкувати і гнутись перед королем, бо він носить корону. Они мозолять ся і працють від ранку до вечера, і так до гробової дошки, аби нагодувати трутів, які мають їх за своїх невільників."

Потім говорила друга малпа:

„Коли Дарвін не милив ся то не потребуєте бути горді з того, що люди були колись малпами — они роблять як осли, що, так як і робітники, двигають тягарі ціле своє житє.

Зневірена правлінєм королів і їх нікчемних слуг я зайшла до вільної Америки, де правлять вільні горожани; де Сикі Булл проливав свою кров, щоби увільнити ся від королів. Там я побачила що їх вироджілими синами правлять злодії і трости.

Де королі і галапаси почнуть війну між собою щоб полагодити свої суперечки то робітник біжить туди і бореєсь як звір. Тоді галапаси заберуть золото а дурні олово і тоді они стріляють оден другого аж поки половина дурнів не ляже трупом; друга половина піде до роботи і будуть працювати як невільники, щоби помочи сплатити затягнені воєнні довги а тоді умерти жебраками. Коли робітники на полю битви боролись відважно і завзято, то злодії з Wall Street у як чорти в пеклі бавили ся золотом. Ті люди вихвалюють ся їх релігією і вільною школою, але як би ми малпи робили так як они роблять, то они називали би нас дурними; я сама сказала би так а навіть закрила би своє лице. Колиби ми малпи так робили як люди роблять то я відреклаби ся своєї раси. Мені аж нетид говорити що ті люди виробляють і я сама тому ніколи не вірила би, але я сама переконала ся, що оно так є.

Они прядуть і ткають і виробляють красні річи для неробів, трутів; они орють, сіють, жнуть і косять а дістають найменшу частку. А коли наповнять землю богацтвом так що уже нема місця на більше, тоді трути заберуть усе, зложать і тримають в магазинах; робітник стане витріщать очи і лементує, а се тому, що наробили богато і тому мусять голодувати і гинути. А ті, що ані мозолять ся, ані не прядуть, мають досить а навіть мають що зложити; они, здаєсь, приписують собі повне право до овочів праці других людий. Де я не була то нігде не виділа аби робітники тримали ся разом, а все правлять ними галапаси. Ми малпи не так як ті дикі люди; коли всевишний дасть нам досить овочів то ми не кричимо, що се тяжкий час, а ті люди як наробльть всего досить то кричать що біда, настали тяжкі часи. Ми працюємо, як личить нам малпам, і наповняємо наші мага-